
Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház • Székhely: 1081 Budapest, Népszínház utca 31. • E-mail: info@romanokher.org • Telephely: 1077 Budapest, Király utca 67. • Levelezési cím: 1431 Budapest, Pf. 142.

ROMANO KHER BUDAPESTI ROMA MŰVELŐDÉSI HÁZ SZAKMAI TERV-2023.

A Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház (a továbbiakban: Romano Kher), mint költségvetési szerv az Alapító Okiratnak és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően az alábbiak szerint állította össze a közművelődési alapszolgáltatásai körét.

A Szolgáltatási Terv összeállítása a vonatkozó szakmai előírások figyelembevételével történt. A Romano Kher programjait látogató közönség becsült létszámának reális meghatározásánál figyelemmel kellett lennünk arra, hogy a Romano Kher új besorolást kapott, mint művelődési ház, így a közönség kiépítése folyamatos és tudatos munkát igényel.

A szolgáltatási terv az éves szakmai munkaterv részét képezi és meghatározza az adott év szakmai prioritásait. A vezetői koncepció megfogalmazásakor előtérbe helyeztük a módszertani tudás és működés hangsúlyozását valamint a partnerekkel történő szakmai kapcsolatok kialakítását a későbbi hálózatosodás előkészítése érdekében.

Tartalomjegyzék

Vezetői helyzetértékelés.....	3
Szakmai mutatószámok.....	3
Jogszabályban rögzített alap(szak)feladatok.....	5
Szakmai, tudományos tevékenység	7
Közönségprogramok, ismeretterjesztés, rendezvények	12
Együttműködések, nemzetközi kapcsolatok	14
Marketing, kommunikáció.....	15
Költségvetés, gazdálkodás	16
Humán erőforrás, szervezeti változások	16
Kiemelt fejlesztések.....	17

Vezetői helyzetértékelés

A Romano Kher Budapesti Roma Művelődési Ház (a továbbiakban: Romano Kher), új igazgatója 2023. január 1. napjától Rézműves Melinda.

Az intézményi átadás-átvétel több lépcsőben, több munkatárs részvételével zajlott. Az átadott eszközállomány kategóriánként leltározásra került (képzőművészeti gyűjtemény, saját kiadásban megjelentetett kiadványok, technikai eszközök, stb.) Az eszközállomány nagyságára való tekintettel a leltárjegyzékek kiértékelése még folyamatban van.

A 2023-as év első hónapjainak kiemelt munkája volt a leltározás mellett az átvételhez kapcsolódó személyi ügyek, a dolgozói állományváltozások lebonyolítása.

Az Intézmény jelenleg 3 ingatlannal rendelkezik, melyekből a budapesti Népszínház utcai székhely, illetve a Király utcai telephely felújítási munkálatai folyamatosan zajlottak az igazgatóváltás megtörténtekor. A Fonyódon található Üdülő Szabadidő és Képzési Központ 2022 márciusa óta az ukrajnai háború elől menekülő, kárpátaljai magyar roma családoknak nyújt menedéket. Mivel az intézmény igazgató váltásához új szakmai terv is társult, a Király utcai telephely hasznosítási módjának tervezete is követte a szakmai terv változását. A felújítások meghatározása, a bútorok, berendezési tárgyak, eszközök beszerzése az új szakmai tervhez történő igazítása kompromisszumot követelt.

Az intézményi tevékenységre vonatkozó, megújuló szakmai koncepció szerint a Szervezeti és Működési Szabályzatnak és egyéb dokumentációnak a felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása folyamatban van.

Szakmai mutatószámok

Megnevezés	Tervezett mutatószám 2023.
Összlátogató, résztvevő létszám	887 fő
Közművelődés- közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése (Kuckó, Fórum, Podcast)	16 alkalom
Közművelődés-hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása (Nyelvi műhely, Ünnepek-megemlékezések, Kulturális esték, nótánc tanítás, táncház)	19 alkalom
képzőművészeti gyűjtemény db szám	2482 db
Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység (Múzeumpedagógia, Nyitott műhely)	7 alkalom

Múzeumi gyűjteményi tevékenység	folyamatos
Múzeumi kiállítási tevékenység (Roma népművészeti gyűjtemény időszakos kiállítás, Balázs János Galéria, külső helyszínen képzőművészeti kiállítás)	10 alkalom
A tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása (ösztöndíj, tehetséggondozás)	10 hónap, 40 fő
Üdülő-szálláshely szolgáltatás és étkeztetés (forrás rendelkezésre állása esetén)	5 gyerektábor +1 alkotótábor
romanokher.hu honlap, illetve Facebook látogatottsága	2500 fő

- Intézményünk programjai a látogatóink számára 2023. évben ingyenesek. A látogatószám erre az évre – előző statisztikák hiányában – csak tervezettek. A lakossági igények ismeretének és előző évi látogatói számok hiányában a 2023. évi mutatószámok a szakmai tevékenység gyakoriságát jelzik.
- **A szakmai fórumok** célja egy szakmai hálózat kiépítése, ami a partnerintézetek és a saját intézményünk számára is elősegíti az eredményesebb működést. A találkozók során a tapasztalatok megosztására, közös módszerek kidolgozására fókuszálunk, ami elsősorban a közönség elérését, megszólítását, megtartását célozza. Hiánypótlásnak szánjuk a **kultúraalkotók** számára rendezett fórumainkat, ahol lehetőséget biztosítunk arra, hogy megvitatásra kerüljön a roma kultúra helyzete, szerepe, illetve az intézményünk szerepe a távlatok, lehetőségek tekintetében.
- **Rendezvényeinket, közösségi alkalmainkat** forráshiány miatt túlnyomórészt az ünnepek, megemlékezések és kulturális esték köré szerveztük. Havi rendszerességgel a családok, idősek számára tervezett Kuckó, illetve Podcast adásunk kerül megrendezésre.
- **Nyelvi Műhelyünkkel** a romani/cigány anyanyelvűek számára műhelyt teremtünk a nyelv ápolására, fejlesztésére. Cél egy olyan szakmai munkaközösség létrehozása, amely a romani/cigány nyelv fejlesztése érdekében szakmai anyagokat véleményez, dialektológiai, műfordítói, irodalmi, néprajzi kiadványok előkészítésén dolgozik. Előtérbe helyezve a nyelvváltozatok egyenrangúságát, népszerűsítését. Segítve az oktatási, nevelési intézményekben tanuló kétnyelvű gyermekek nyelvi identitásának megerősítését. A beás nyelv kapcsán az érdeklődők igényéhez alakítva kívánunk lehetőséget biztosítani a nyelvápolására.
- **A kulturális esték** lehetőséget nyújtanak a roma művészeknek és művészet kedvelőknek a találkozásra; koncertek, irodalmi esték, színházi előadások, illetve filmklubon való részvételre. Az Intézmény roma kulturális és művészeti tevékenységének gazdagítása és a budapesti roma közönség színházi élménytel

történő kiszolgálása érdekében fontosnak tartjuk, hogy a Romano Kher Népszínház utcai telephelyén található színházterem befogadó térként funkcionáljon és helyszínt biztosítson az amatőr szintársulatoknak és zenei eseményeknek.

- A **Roma Népművészeti Tár** létrehozásával intézményünk csatlakozni kíván a Budapest 150 program-sorozathoz. Kiállításunk Budapest első Roma Népművészeti kiállítása lesz, és egyben méltó emléke a közel hétszáz éves közös múltnak.
- A **Múzeumpedagógiai** foglalkozásokkal játékos módon kívánjuk az óvodás, illetve iskolás korosztály ismereteit bővíteni, illetve közelebb vinni, megszerettetni velük a művészeteket.
- Az **Ünnepek, Megemlékezések** a közösség, az identitás, az emlékezet megerősítésén túl alkalmat adnak a zenészeink, művészeink bemutatkozására, a jelentős irodalmi művek megjelenítésére.
- Intézményünk évtizedek óta kiemelt figyelmet fordít a roma alkotók támogatására. Munkájukat továbbra is támogatni kívánjuk festmények, illetve könyvek megvásárlásával, könyvbemutatók, időszaki, illetve vándorkiállítások megrendezésével.
- **Honlapunk** megújítása elengedhetetlen ebben az évben. Az új arculat és weboldal cím várhatóan aktívabb, látogatottabb közönséget hoz az intézmény számára.
- **Közösségi oldalaink** esetében a folyamatos tartalomgyártás miatt jelentős fejlődésre számítunk, így elérhetőnek látjuk a közel 20 %-os növekedést (megjegyezzük, hogy az intézmény Facebook oldalának követőszáma 2022-ben 447 fő volt).

Jogszabályban rögzített alap(szak)feladatok

Az Alapító Okirat szerint a költségvetési szerv alaptevékenysége: A roma szellemi, kulturális örökség, kulturális hagyományok megőrzését, fenntartását, fejlesztését, bemutatását szolgáló költségvetési szerv az alábbi közművelődési alapszolgáltatásokat biztosítja:

1. művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
2. a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
3. a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
4. a tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosítása.

Az intézmény tevékenységével hatékonyan hozzájárul a budapesti cigány lakosság társadalmi elfogadásához, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód hatékony előmozdításához.

Kulturális, művészeti, képzési, táboroztatási, kiadói tevékenységeinek módszerével a többség és a kisebbség kapcsolatának az egymás elfogadására épülésén keresztül, különös tekintettel a gyermek és az ifjúság szocializációjának, integrációjának elősegítésével- hozzájárul a társadalmi béke és a demokratikus társadalmi

rendszereket alapvetően meghatározó tolerancia folyamatos fenntartásához és fejlesztéséhez.

Mit tartalmaznak ezek az alapszolgáltatások?

1. Támogatjuk a művelődő közösségek létrejöttét, működésük támogatását, fejlődésük segítését. A közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek (pl. színjátszó csoportok, folklór együttesek, nyugdíjas klub, fotós klub, stb.) számára helyszínt biztosítunk.

2. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése kapcsán az alábbi szakmai feladatokat látjuk el:

- a budapesti roma társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, fórumokat, tevékenységeket szervezünk;
- támogatjuk az önkéntes tevékenységeket;
- a gyermekek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát kuckó-családi programokat szervezünk;
- a lelki egészség megőrzését szolgáló tevékenységek befogadására helyet biztosítunk;

3. A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat tartjuk fontosnak:

- roma helytörténettel, a népművészettel, a népi iparművészettel, kulturális értékekkel kapcsolatosan adatokat gyűjtünk, azokat rendszerezzük és elemezzük. A Roma Népművészeti Tár kiállítási anyagának kialakításával kapcsolatos adatgyűjtést indítunk,
- a különböző nemzetiségi kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése érdekében felvesszük a kapcsolatot a budapesti nemzetiségi önkormányzatokkal és szervezetekkel;
- a szegénységben élő csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, fórumokat szervezünk és szakmai látogatásokat kezdeményezünk oktatási, nevelési, szociális és bentlakásos intézményekben;
- a romani/cigány nyelvápolás érdekében programokat, nyelvi műhelyt szervezünk, figyelemmel kísérjük és adott esetben bekapcsolódunk a hazai és nemzetközi művelődő közösségek ez irányú munkájába,
- néptánc tanítást és táncházat szervezünk cigány és más néptáncok megismertetése céljából;

4. A tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása érdekében az alábbi szakmai feladatokat tartjuk fontosnak:

- a fővárosban életvitelszerűen tartózkodó roma diákok tehetségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése érdekében ösztöndíj támogatást nyújtunk, továbbá közösségi, művészeti programokat szervezünk számukra.

Szakmai, tudományos tevékenység

Nyelvi műhely

A romani anyanyelvűek számára műhelyt teremtünk a nyelv ápolására, fejlesztésére. Cél egy olyan szakmai munkaközösség létrehozása, amely a romani/cigány nyelv fejlesztése érdekében szakmai anyagokat véleményez, dialektológiai, műfordítói, irodalmi, néprajzi kiadványok előkészítésén dolgozik. Előtérbe helyezve a nyelvváltozatok egyenrangúságát, népszerűsítését. Segítve az oktatási, nevelési intézményekben tanuló kétnyelvű gyermekek nyelvi identitásának megerősítését.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény rámutat nyelvi jogainkra többek között az oktatás, a kultúra és a média területén, viszont a gyakorlatban a romani/cigány anyanyelvűek szinte csupán családon belül használhatják nyelvüket. A romani nyelv használatának támogatását a Romano Kher kiemelt fontosságúnak tartja. A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának vállalásai a romani és beás nyelv vonatkozásában fontos irányt mutatnak a nyelvhasználatot segítő módszertani munka tervezéséhez.

A műhely eseményein meghívott résztvevői lehetnek a romani nyelvet és népismeretet tanító pedagógusok, anyanyelvi szakértők, egyetemi előadók, módszertannal, élménypedagógiával foglalkozó szakemberek, nyelvész-, óvónő, tanító és tanárképzésben résztvevő egyetemi hallgatók.

Amennyiben az oktatási-nevelési intézmények nyitottan fogadják, úgy szeretnénk felmérést készíteni a romani nyelv ismeretére, használatára vonatkozóan néhány budapesti oktatási intézményben. Együttműködő partner a Nyelvtudományi Kutató Központ.

Beás Nyelv: Budapesten sajnos kevesen beszélik a beás nyelvet, viszont ennek ellenére fontosnak tartjuk, hogy előzetes igényfelmérést követően a romanihoz hasonló tartalommal a beás nyelv vonatkozásában is lehetőséget biztosítsunk az érdeklődőknek a nyelv ápolására.

részvétel: Folyamatos a közösen kialakított ütemterv szerint (személyes, online)

Helyszín: Király utca 67; és online

Fórum

Műhelybeszélgetést kezdeményezünk a roma közművelődés, tehetséggondozás területén dolgozó és az azt támogató intézményekkel, szervezetekkel és magánszemélyekkel (költők, írók, zenészek, táncosok, festők, nevelési-oktatási intézmények, civilszervezetek, művelődési intézmények, nemzetiségi önkormányzatok, szakkollégiumok, tanodák, polgármesterek, média, stb.) A célunk minél szélesebb partneri kapcsolatok kialakítása és fenntartása. Tapasztalatok megosztása, közös módszertan kidolgozása, többek között a fővárosban élő roma családok, fiatalok sikeres megszólítása, a roma identitás, a közösség megerősítése céljából.

4 alkalom/év

Helyszín: Király utca 67. és külső helyszínen

„Roma kultúra és identitás” fórum sorozat

A Budapesti Művelődési Központtal együttműködve egy 4 alkalmas programot szervezünk a Romano Kher Király utcai telephelyén. A program során a téma iránt érdeklődő egyetemisták, pedagógusok, közéleti szakemberek megismerhetik a Református Roma Szakkollégium munkáját, részt vehetnek Balogh Rodrigó „Roma hősök” interaktív foglalkozásán, megtekinthetik Balázs János Roma Képzőművészeti Galéria állandó kiállítását, és egy összegző záró szakmai konferenciával zárjuk a programot.

4 alkalom/év

Helyszín: Király utca 67.

Roma Népművészeti Tár

A Romano Kher Király utcai telephelyén szeretnék kialakítani egy állandó roma népművészeti tárat. Amennyiben sikerül forrást biztosítani rá, úgy a kiállításunk Budapest első Roma Népművészeti kiállítása lesz, amely bemutatja a Budapesten élő lakosság roma népi kultúrájának gazdagságát a viselet, a tárgyalkotó népművészet és a folklór területén, így méltó emléket állítunk a közel hétszáz éves közös múltunk. A kiállítási térben a roma népi kultúra tárgyi emlékeit szeretnénk bemutatni, ahol az autentikus népművészeti tárgyak, népviselet mellett a tradíció és modernitás ötvözetében készült kortárs népművészeti alkotások is helyet kapnak. A Tár nyitott műhelyén keresztül a látogatók bekapcsolódhatnak az alkotás folyamatába, közvetlenül megtapasztalhatják a roma hagyományos mesterségek és a kortárs

népművészet alkotófolyamatait. Egy-egy roma mesterséghez köthető időszaki kiállítással a mester alkotói életútját szeretnénk bemutatni.

A Roma Népművészeti Tár sikeres megvalósítása érdekében szükségünk van arra, hogy szakmai együttműködést kezdeményezzünk a témában érintett Intézményekkel, mint például a Hagyományok Házával, a Néprajzi Múzeummal, a Népi Iparművészeti Múzeummal, a Népművészeti Egyesületek Szövetségével, a Hodászi Roma Tájházzal és mindazokkal az intézményekkel, civil szervezetekkel, magánszemélyekkel, akik hasonló értékek mentén tevékenykednek és gyűjteménnyel rendelkeznek.

nyitott műhelyfoglalkozás: 3 alkalom/év

Helyszín: Király utca 67.

Balázs János Roma Képzőművészeti Galéria Időszaki kiállításai

A Király utcai telephelyen működtetett kiállítás ingyenesen látogatható. Célunk megszólítani minél több korosztályt, hiszen még mindig kevesen ismerik a roma képzőművészetet.

Az együttműködéseink mentén szeretnénk Budapesten és vidéken is kiállításokat szervezni oktatási intézményekben, művelődési házakban, galériákban, nemzetiségi önkormányzatok által működtetett közösségi terekben.

A kiállítások köré szervezett tárlatvezetések, foglalkozások maradandó élményt biztosítanak a résztvevők számára, akik remélhetőleg visszatérnek majd az Intézmény más programjaira is.

A honlapunkon – más intézmények gyakorlatát követve – elindítjuk „A hónap festménye” kezdeményezést.

Király utcai telephelyen: 4 alkalom/év, külső helyszínen 6 alkalom

Helyszín: Király utcai telephelyen; külső helyszíneken igény szerint

Gyűjtemény gyarapítás:

Az elmúlt 13 év alatt nem vásárolt az Intézmény a roma alkotóktól festményeket, grafikákat. Célunk gyűjteményünk folyamatos gyarapítása, a fiatal tehetségek felkarolása. Fontosnak tartanánk a frissen végzett fiatal roma alkotóktól, naiv művészekről (előzetes feltérképezésünk szerint kb. 12 alkotóról van szó) legalább 2 alkotás megvételét. Emellett a gyűjteményünkben fellelhető, ismert és napjainkban is alkotó művészekről is szeretnénk újabb alkotásokat vásárolni.

Megfelelő anyagi forrás birtokában ugyancsak támogatni kívánjuk a roma témájú irodalmi alkotások kiadását valamint a már megjelentetett művek megvásárlásával gazdagítani kívánjuk könyvtárunk állományát.

Médiatár

A jogelőd intézmény (Fővárosi Önkormányzat Cigány Ház-Romano Kher) jelentős összeget fordított arra, hogy a kulturális rendezvényeket, szakmai programokat, táborokat videóra rögzítse és ennek nagy részét a VHS kazettákról digitalizálja. A korábbi években keletkezett anyagok megőrzése és digitalizálása az előző vezetés alatt jelentősen háttérbe szorult.

Szükséges munkálatok: a különböző helyeken fellelt kazetták, DVD-k katalogizálása. Gondoskodni kell a megfelelő helyen történő tárolásukról és leíró kartonokon a felvételek tartalmának rögzítéséről. A médiatár feldolgozásához szeretnék alkalmazni egy közmunkást.

Kéziratok, régi dokumentumok, könyvek rendezése

Az Intézmény történetének feldolgozása és rögzítése érdekében szükség van arra, hogy az évek óta dobozokban tárolt és felbontatlan papírok, dokumentumok válogatásra, osztályozásra és indokoltság alapján archiválásra kerüljenek.

Múzeumpedagógiai foglalkozások

A képzőművészeti gyűjteményhez és a roma népművészeti tárhoz kapcsolódnak a tervezett múzeumpedagógiai foglalkozások. A nevelési- és oktatási intézményekkel együttműködve szeretnénk segítséget nyújtani a roma népismereti tantárgy és más tantárgyak tananyagának kiegészítéséhez. A bemutatott tárgyakon keresztül a foglalkozásokon résztvevők megismerhetik a roma mesterségeket, és a mesterek mindennapi életének részleteit. A tárlathoz kapcsolódó komplex, élményszerű múzeumpedagógiai foglalkozásokat előzetes bejelentkezéshez kötve ajánljuk óvodásoknak, tanodásoknak, általános iskolás diákoknak, nevelőotthonokban élő fiataloknak és turistacsoportoknak egyaránt. A képzőművészeti kiállításokhoz kapcsolódva értelmezzük a kiállított anyagokat, de önismereti foglalkozásokra is módot ad.

4 alkalom/év

Király utca 67, és külső helyszíneken

Gyermektáborok, szakmai táborok

Amennyiben fenntartói vagy egyéb (pl. pályázat, együttműködések stb. által szerzett) többletforrásra teszünk szert, a 2023. évben bérelt üdülőkben tudjuk megszervezni a táborainkat. Első lépésként szükséges feltérképezni, hogy melyik kerületi önkormányzat rendelkezik saját üdülőkkel, ahol vannak még szabad helyek az iskolai

nyári szünetet tekintve. A Romano Kher idén térítésmentesen két saját tábort és 4 támogatott tábort kíván megvalósítani.

A táborok tematikája – e célt szolgáló többletforrás megléte, biztosítása esetén – idén kapcsolódik a Budapest 150. programhoz, mely különböző képzőművészeti, tárgyi kézműves alkotások, írások, interjúk formájában jelenhetne meg.

A táborban megvalósított alternatív pedagógiai munka hatással lesz a résztvevő gyermekek, fiatalok identitására, szocializációjára.

Saját szervezésű táboraink (2 db):

- ösztöndíjasoknak szervezett tábor /45 fő részvételével, 7 éjszakás időtartamban.
  - alkotótábor: résztvevők köre roma származású festőművészek, költők, írók és kézműves alkotók (fafaragók) résztvevők száma 35 fő, 7 éjszakás időtartamban.
- Az Alkotótáborral növelni tudjuk a képzőművészeti gyűjteményünk és a népművészeti tár gyűjteményének anyagát.

Támogatott táborok (4 db):

Pályázat kiírás szerint: 4 gyermektábort kívánunk támogatni, ami legalább 4 - 8 fővárosi kerületet érinthet, amennyiben a pályázó kerületek egyénileg vagy párban összefognak a táboronként 45 fős gyermeklétszám meghatározásában.

Ösztöndíjazás, tehetséggondozás

2023. február 8-án kiírásra került a 2022/2023-as tanév II. félévének ösztöndíj pályázata. Ebben a félévben is 40 fő tanuló részesülhet havonta 20.000 Ft támogatásban. A korosztályt tekintve nappali képzésben résztvevő általános iskolák felső tagozatos tanulói, valamint középiskolás tanulók pályázhatnak. Az ösztöndíjban való részesülés feltételeként a nyertes pályázónak, ösztöndíjasnak szükséges legalább egy alkalommal közösségi rendezvényen részt vennie.

A fenntartó kezdeményezte az ösztöndíj pályázati kiírás felülvizsgálatát. Ezzel összhangban javaslatot kívánunk tenni új ösztöndíj-koncepcióra: a korosztály újbóli meghatározására, a létszám- és a támogatott összeg megemelésére. A roma tanulók jelentős részének hiányosak az ismeretei a roma történelmet, kultúrát, a magyarországi romák Magyarország történelmében betöltött szerepét illetően. A romákkal szembeni előítéletek és az ismerethiány miatt a roma származásukat sokan inkább hátránnyként élik meg. Ez az önbizalmukra is negatív hatással van. A roma fiatalok támogatását célzó programok elindításakor ez a tényező nem hagyható figyelmen kívül.

A közösségi programjaink építenek az ösztöndíjasok kezdeményezéseire, valamint kulturális eseményekkel, tematikus workshopokkal, kurzusokkal egészítik ki az iskolában tanultakat.

Igyekszünk partneri kapcsolatot kialakítani azokkal a szervezetekkel, akik a budapesti roma fiataloknak ösztöndíj és/vagy tehetségtámogató programokat működtetnek. Műhelybeszélgetések keretében feltárásra kerülnek azok a területek, ahol együttműködhetünk a támogatott diákok érdekében.

Közönségprogramok, ismeretterjesztés, rendezvények

Kuckó Családi Klub

Az életminőséget és az életesélyt javító tanulási lehetőség-, valamint az ismeretterjesztő alkalmak szervezésére jó lehetőségnek gondoljuk a Kuckó Családi Klub létrehozását. A *Kuckó Családi Klub* a jeles napokhoz, ünnepekhez, eseményekhez kapcsolódva szervezi programjait a családoknak. Együtt kívánunk működni a Biztos Kezdet Gyerekházakkal, bölcsődékkel, óvodákkal, iskolákkal és tanodákkal.

A Kuckó-napokon igazi kötetlen, családi hangulatot szeretnénk teremteni, amibe a barkácsolás, a kézművesség mellett beleférnek a nagy beszélgetések, közös éneklések, mesemondás, mesefilmvetítés, ringató foglalkozások, ismeretterjesztő előadások, interaktív szemléletformáló játékok. A Kuckó-napok remek alkalmat biztosíthatnak a családok és az egyedül álló szülők megismerésére, az igények felmérésére, ami segítségünkre lesz a további tervezésben. Az ösztöndíjban részesülő diákok családjainak figyelmébe különösen ajánljuk a klub eseményeit.

A Kuckó napok keretében a csatlakozó anyukáknak, fiataloknak szeretnénk lehetőséget biztosítani arra, hogy közösen zöldséget, gyógynövényeket, fűszernövényeket termesszenek, saját maguk számára valamint gyümölcsöt szedjenek kalákában. Szeretnénk megszervezni a közösségi gyalogtúrákat, városi sétákat, épített örökségek megtekintését és a hidegebb idő beálltával a zárt térben történő közösségi -tánc, torna- mozgásformákat. Ingyenes szűrővizsgálatokat szervezünk, egészséges ételkóstolókat tartunk ismeretterjesztő előadások kísérő programjaként.

Törekszünk továbbá együttműködésre elsősorban olyan, belső kerületekben működő idős/nyugdíjas klubokkal, amelyek nem találtak még művelődő közösségre, intézményre. Cél: igényeik felmérése, szakmai segítségnyújtás, foglalkozások tartása a nyugdíjas házban és a Romano Kher telephelyén és székhelyén.

8 alkalom/év

Helyszín: Király utca 67. és külső helyszínek

„Loli Phabaj-Piros Alma” PODCAST

A podcast elsősorban az Intézmény kulturális és tudományos, közéleti rendezvényein felmerülő kérdések tovább gondolásának, megvitatásának és azok népszerűsítésének ad teret, a meghívott vendégekkel közösen.

A podcast adások nyelve: magyar és romani/cigány

Szeretnénk a kultúra jegyében nyitni. Fontos, hogy ne politikai úton indítsunk párbeszédet; a témát a főváros kulturális életében, az aktualitásokban keressük. Közösségünk számára mértéket kívánunk állítani, illetve inspirálni szeretnénk a roma köz- és kulturális szereplőket a párbeszédre, a közös gondolkodásra. Fontosnak tartjuk, hogy időszerűek legyünk és a cigányság kérdésében is nemzetközi távlatokban gondolkodjunk. Szeretnénk áthidaló hazai és nemzetközi partnerkapcsolatokat kialakítani. A felvételek szerkesztés után a Romano Kher közösségi platformjain (YouTube, Facebook, TikTok.) mindenki számára elérhetőek.

8 alkalom/év

Ünnepek és megemlékezések:

A program célja: a roma identitás, az összetartozás, az emlékezet erősítése, a roma kultúra népszerűsítése, a jeles napok, történelmi évfordulók megszervezése, megünneplése. (roma kultúra napja, gyereknap, Roma Holokaust megemlékezés, Kultúrházak éjjel-nappal, népmese napja, romani nyelv világnapja) esetenként más intézményekkel együttműködve. A rendezvények alkalmat adnak a zenészeink (folklor, pop, jazz, komoly, kávéházi), művészeink bemutatkozására, a jelentős irodalmi művek megjelenítésére.

6 alkalom

Néptánc tanítás és táncház

A foglalkozásokra szeretettel várjuk azokat a fiatal és felnőtt korú érdeklődőket, akik szeretik a cigány néptáncot és a népzeneét. A foglalkozás felépítése alkalmazkodik a jelentkezők életkorához, tánc tudásához, és a csoport nagyságához. A foglalkozások megkedveltethetik a tanulni vágyókkal a cigány néptáncot, emellett teret kívánunk adni más nemzetiségek táncainak megismerésére is. Célunk, hogy örömforrást jelentsen a résztvevők számára a tánc és az éneklés.

5 alkalom/év

Kulturális esték

Célja a roma kultúra népszerűsítése. Elfeledett életművek visszaemlése a köztudatba. Az esték lehetőséget nyújtanak a roma művészeknek és művészet kedvelőknek a találkozásra; koncertek, irodalmi estek, színházi előadások, illetve filmklubon való részvételre. Az Intézmény roma kulturális és művészeti tevékenységének gazdagítása és a budapesti roma közönség színházi élménnyel történő kiszolgálása érdekében fontosnak tartjuk, hogy a Romano Kher Népszínház utcai telephelyén található színházterem befogadó térként funkcionáljon és helyszínt biztosítson az amatőr színtársulatoknak és zenei eseményeknek.

Első alkalommal 2023.04.27-én Jónás Tamás újonnan megjelenő „Kívülálló” című könyvét szeretnénk bemutatni, amelyre a költőt is meghívtuk. Vendégeink a roma szakkollégisták, könyvtárosok valamint az irodalmat kedvelő érdeklődők.

8 alkalom/év

Helyszín: Király utca, Népszínház utca és külső helyszínek

Együttműködések, nemzetközi kapcsolatok

Nemzetközi Kapcsolatok területén figyelemmel kísérjük az Unió országaiban működő Romano Kherek programjait, módszereit. Szakmai együttműködést kezdeményezünk a különböző roma gyűjteményekkel rendelkező intézményekkel, civil szervezetekkel. A romani/cigány nyelv fejlesztésével foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel, egyetemekkel és média felületekkel partneri kapcsolatot kívánunk létesíteni. Figyelemmel kísérjük továbbá az Unió országaiban megjelenő roma témájú híradásokat, riportokat stb.

Kapcsolatépítés

Különös figyelmet kívánunk fordítani az együttműködő partnerekkel való szorosabb és aktív kapcsolat kiépítésére.

- a.) a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában / tulajdonában álló szervezetekkel, különös tekintettel a Budapesti Művelődési Központra;
- b.) a Kormánnyal és az állami fenntartású releváns intézményekkel;
- c.) civil érdekképviseletet felvállaló társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal;
- d.) a Fővárosi Cigány Önkormányzattal és a kerületi Cigány Kisebbségi Önkormányzatokkal.

A **partnerközpontúság** az intézmény működésének egyik legfontosabb eleme. Munkánk során szeretnénk egyeztetéseket kezdeményezni a kerületi önkormányzatokkal, budapesti roma tanoda vezetőkkel, roma szakkollégiumokkal, roma helytörténeti gyűjteményekkel, folklór együttesekkel, zenészekkel (komolyzene,

jazz, pop, cigányzene), néptáncosokkal, roma képzőművészeti galériák vezetőivel, könyvtárosokkal, roma színtársulatok vezetőivel, roma képzőművészekkel, roma költőkkel, írókkal, filmes szakemberekkel, a roma témában érintett kutatókkal, a romák esélyegyenlőségéért dolgozó, elhivatott szakemberekkel. Ki kell dolgozni egy kölcsönös együttműködési tervet, amely minden partner számára előnyökkel bír.

Fontos számunkra az intézményünket látogató közönség véleménye, elégedettségének és igényeinek mérése. Szeretnénk bevezetni az igényfelmérő és elégedettségmérő kérdőívet a különböző programjainkhoz és a ház egyéb tevékenységéhez.

Hálózati szervezeti formában szeretnénk együttműködni a hasonló értékek és elvek alapján működő külföldi Romano Kher intézményekkel, egyetemekkel, kutató intézetekkel, múzeumokkal, civil szervezetekkel. Az eddig civil alapon működtetett, több éves kapcsolati tőke jó kiindulási alapot jelent az intézmény számára, hiszen a Barcelóniai, Kölni, Bukaresti Romano Kher vezetőivel jó szakmai kapcsolatot ápolunk. A nemzetközi kapcsolataink fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet érdemel a berlini székhelyű Európai Roma Művészeti és Kulturális Intézettel (ERAC) történő szakmai együttműködés, hasonlóan a szlovákiai, lengyelországi, szerbiai és más roma múzeumokkal. A külföldi Magyar Intézetek esetenként szerveznek egy-egy roma témájú kiállítást, filmvetítést, zenei eseményt. Hasznosnak tartjuk, hogy ez irányba egyfajta rendszerességet, tervezhetőséget fogalmazzunk meg az együttműködés során.

Marketing, kommunikáció

Kulturális értékeinkről, gazdag hagyományainkról, szellemi örökségünkről, a különböző szakmai műhelyekben folyó munkáról sokszor nem azért nem tud a nagyközönség, mert nincs, mert nem létezik, hanem mert nem látszik. Ezért elsődleges cél, hogy láthatóvá tegyük a roma kultúrát, azokat az értékeket, amelyek mentén összekapaszkodhatunk. Nyitott, kezdeményező szerepet kívánunk vinni, felvállalva az értékteremtést úgy a kultúrában, mint a mindennapokban.

Első lépés egy egységes, karakteres arculat tervezése, ami végigfut az intézmény minden egyes termékén, megjelenésén, a programfüzeteken, a könyveken éppen úgy, ahogyan a honlapon, facebook oldalon vagy a saját márkás pólókon.

Honlap

Szükséges az intézmény jelenlegi honlapját megváltoztatni mind arculatában, mind tartalmában. Erre vonatkozóan keressük, hogy milyen forrásból lehetne

megteremteni erre a megfelelő anyagi fedezetet. A „www.romanokher.hu” domain név korábban magántulajdonban állt, de az új vezetésnek sikerült visszaszereznie.

Közösségi média

-Facebook, Instagram, YouTube, elengedhetetlenek mind a visszacsatolások, az interakciók miatt, mind a közösség-, a bizalom-, a brandépítésben és az ismertség hazai és nemzetközi szinten történő elérésében és növelésében. -Loli Phabaj-Piros Alma podcast adásokat kívánunk indítani május hónaptól.

-Tervezünk videós tartalmakat létrehozni a saját programjaink népszerűsítése céljából, valamint a budapesti roma közösségi kulturális és közéleti folyamatairól.

Tevékenységeink népszerűsítése érdekében felmérjük a rendszeres megjelenés lehetőségét az önkormányzati lapokban, illetve az országos médiában (rádió, televízió, hírportálok, magazinok stb.)

Költségvetés, gazdálkodás

A fonyódi tábor menekültek számára történő biztosítása (mint bevételkiesés), továbbá azon tervezett szakmai tevékenységünk, programjaink okán, amelyek csak a 2023. évi eredeti előirányzaton felüli, többletforrás rendelkezésre állása esetén valósulhatnak meg, növelni kívánjuk a saját bevételi forrásainkat: kiadványok értékesítése, terembérlés, kulturális tevékenységeink, szolgáltatásaink, pályázatokból befolyt bevételek kapcsán. Fontos, hogy keressünk olyan cégeket, nagy vállalatokat, amelyek szponzorálhatják a jelentősebb programjainkat. Ebben az évben szeretnénk elindítani a terem bérbeadási szolgáltatásunkat is alkalmi és állandó bérleti formában.

Többletforrás esetén megvalósítható szakmai terveink:

- Budapesti Roma Népművészeti Társaság gyűjteménybeszerzése, berendezése;
- Nyári táborok megvalósítása a fentebb részletezettek szerint;
- új ösztöndíj-koncepció megvalósítása (40-ről 100 főre emelt látszám, és emelt összeg az ösztöndíjuttalás mellett egyéb foglalkozások megtartása stb.).

Humán erőforrás, szervezeti változások

Személyi adottságok:

Az Intézmény fenntartója által biztosított státusz jelenleg 9 fő. Az igazgatóváltás következtében 2023. január hónapjában két dolgozó maradt alkalmazásban, a nyitott státuszokat szakmai és emberi kompetenciák alapján új munkatársak töltik be fokozatosan.

Az Intézmény számára kérvényezni kívánunk 2 új státuszt: 1 fő takarító munkatársat annak érdekében, hogy a felújított épületek állagát hosszútávon megóvhassuk, valamint 1 fő kulturális menedzsert új pályázati források behozatala céljából.

Kiemelt fejlesztések

Infrastruktúra

Az Intézmény székhelyeként – 1081 Budapest, Népszínház utca 31. – és a telephelyként –1077 Budapest, Király utca 67. – funkcionáló mindkét épület felújítás alatt áll.

Az épületek berendezési tárgyainak és eszközeinek beszerzése részben már a 2022. évben elkezdődött, amelyet a szakmai feladataink megvalósításához igazítva ebben az évben kiegészítettünk.

A Király utca 67. szám alatt lévő telephely festése befejeződött, előkészítés előtt áll a Balázs János Roma Képzőművészeti Galériában (1. terem) és a Roma Népművészeti Tárban (2. terem) megvásárolt világítási- és sántartó rendszer felszerelése.

A Roma Népművészeti Tárban szükség van néhány posztamens, viselet bemutatásához szükséges kiállító baba és paraván beszerzésére. Vizsgáljuk, hogy milyen forrásból lehet megvásárolni a hagyományos roma mesterségek tárgyait, szerszámain, továbbá a női és férfi cigány viselet ruhadarabjait. A Roma Népművészeti Tárra modellértékű kezdeményezésre tekintünk nem csak itthon, hanem az európai fővárosok tekintetében egyaránt.

A telephelyen található 3. terem irodaként fog funkcionálni, ezért elengedhetetlen a munkavégzéshez szükséges irodai berendezések (asztalok, székek, szekrények, stb.) beszerzése. A női öltöző teakonyhaként fog funkcionálni. A berendezéshez szükséges beszerzési terv elkészült. A férfi öltözőből Podcast stúdiót alakítunk ki. A stúdióról látványtervet készítettünk, a hang-videó adáshoz szükséges technikai eszközök és berendezési bútordarabok beszerzési listáját összeállítottuk.

A szakmai feladataink megvalósításához elengedhetetlen a megfelelő informatikai háttér. Az irodai informatikai fejlesztésre – szoftverek, szerver – azért van szükségünk, hogy biztonságossá és színvonalassá tegyük a munkavégzéshez szükséges informatikai hátteret. Idén szükséges beszerezni azokat a számítástechnikai eszközöket – 2 db asztali számítógép, 3 db laptop – amit a tavalyi év során az előző intézményvezetés betervezett.

Az ingatlanban az alábbi felújítások valósulnak meg: szükséges átalakítások, első készlet beszerzések, pl. az épület belső tereinek festése, 2 db zongora, fali világító lámpák és kiállítási sínek beszerzése, mobil színpad, konferencia székek, asztalok, mikrofonok, stb.

A Népszínház utcai épület („Napház”) színháztermében szükséges megvizsgálni, hogy milyen bútor, fény- és hangtechnikai eszközök beszerzését kell eszközölnünk a megfelelő színvonalú szolgáltatás nyújtásához.

Alapelvárás a vendégeink részéről, hogy mint közintézmény, ingyenes wifi szolgáltatást vehessenek igénybe, amelyet a belső irodai hálózatunktól elkülönítve használhatnak. Ebben az évben mindkét épületben szükséges ezt megvalósítani.

Az Intézmény tulajdonában álló kisbusz műszaki vizsgálata megtörtént, a szükséges felújítási munkálatok február hónapban befejeződtek.

Az ingatlanban az alábbi felújítások valósulnak meg: az előadóterem és nézőtér hangszigetelése, ruhatár és vizesblokk kialakítása, gépi szellőztetés kialakítása, mobil terem elválasztó fal kialakítása.

Jelentős pályázatok

Az intézmény munkatársai folyamatosan figyelik a 2023. évi pályázatokat.

Egyeztető megbeszéléseket kezdeményeztünk a Népművészeti Egyesületek Szövetségével, a Magyar Tehetségsegítő Tanáccsal, Hagyományok Házával, és a Nyelvtudományi Kutató Központtal a közös pályázati lehetőségek érdekében.

Összegzés:

Célunk, hogy a Romano Kher ne csak egy helyszínt, hanem a helyhez kapcsolódó kultúrát jelentse a hozzánk látogatóknak, megnyerve őket a kulturális szerepvállaláshoz, amely javítja az emberek egészségét és jólétét.

Meg kívánjuk alapozni a hálózatosodás feltételeit, keressük a szakmai szervezetekkel a partneri kapcsolatokat.

Valljuk, hogy a roma kultúra sokszínűsége olyan érték, amely megadja az identitásunk kimeríthetetlen örömforrását.

Budapest, 2023. február 28.

Rézműves Melinda
Rézműves Melinda

igazgató

